

TANULMÁNY

A fogyasztók megtévesztése a védjegyjogban

✎ *Gödölle István szabadalmi ügyvivő; Gödölle, Kékes, Mészáros & Szabó Szabadalmi és Védjegy Iroda (Budapest)*

A védjegyjogban közérdekből ki vannak zárva az oltalomból a fogyasztók megtévesztésére alkalmas megjelölések. Eme fogyasztók köre tágabb a fogyasztóvédelmi jogszabályok fogyasztóinál. Beletartoznak nemcsak a magánember végfogyasztók, hanem a gazdálkodó szervek és a közületek is, azaz mindenki, aki védjegyzett árukat szerezhet be, illetve szolgáltatásokat vehet igénybe. A megtévesztésre való alkalmas-ság a megtévesztés lehetőségének valós fennállását jelenti az áru, illetve szolgáltatás fajtája, minősége, földrajzi származása vagy egyéb tulajdonsága tekintetében. A joggyakorlatban leginkább az árufajta és a földrajzi származás tekintetében fordul elő a megtévesztés. Ritkább az olyan megjelölés, amely az áru, illetve szolgáltatás valamely minőségi jellemzője, avagy a jogosult tekintetében állít vagy sugall megtévesztő információt.

1. A védjegyoltalom feltételei

A védjegy törvény¹ (a továbbiakban: *Vt.*) a védjegyoltalomban részesíthető – és megfelelő bejelentés esetén részesítendő – megjelölésekre vonatkozó feltételeket részben pozitív, részben negatív módon határozza meg: „A megjelölést védjegyoltalomban kell részesíteni, ha a) kielégíti az 1. §-ban meghatározott követelményeket, és a 2–7. §-ok alapján nincs kizárva a védjegyoltalomból; valamint b) bejelentése megfelel az e törvényben megadott feltételeknek.”² A negatív feltétel azt jelenti, hogy a megjelölés a *Vt.*-ben taxatív módon megadott kizáró okok egyike alapján sincs kizárva a védjegyoltalomból. A kizáró okok két csoportra oszlanak: 11 db *feltétlen* (abszolút) kizáró ok és 8 db *viszonylagos* (relatív) kizáró ok van.³ A védjegyoltalom feltételei a mai európai védjegyjogokban eléggé kazuisztikusan vannak meghatározva, összhangban az *európai védjegyjogi Irányelv*⁴ (a továbbiakban: *Irányelv*) kötelező és fakultatív rendelkezéseivel. Az egyes kizáró okok egymástól különböző kizárási jogalapot (jogcímet) képeznek, azokat a védjegybejelentési eljárás-

ban, illetve a védjegy törlése iránti eljárásban önállóan kell vizsgálni.⁵

2. A védjegyoltalomból közérdekből kizárt megjelölések

A *feltétlen kizáró okok* azokat a megjelöléseket zárják ki a védjegyoltalomból, amelyeknél a megjelölés védjegyoltalma folytán a *közérdek* sérülne. A *Vt.* nem állít fel általános tilalmat a közérdekbe ütköző megjelölések lajstromozására, hanem a 2. és 3. §-ban taxatív módon felsorolja azokat az eseteket, amelyeknél a védjegyoltalomhoz fűződő magánérdeknek meg kell hajolnia a közérdek előtt, azaz a bejelentett megjelölést *nem lehet lajstromozni*,⁶ ha pedig az mégis lajstromozásra került, kérelemre *törölni kell* a védjegy lajstromból.⁷

A *közérdekből* következik, és egyes feltétlen kizáró okok különösen közérdekű jellegét mutatja, hogy a védjegy lajstromozása és törlése kérdésében a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (a továbbiakban: *SZTNH*) által hozott határozat megváltoztatását az

1 1997. évi XI. törvény a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról.

2 *Vt.*, 8. §

3 *Vt.*, 2. és 3. §, illetve 4. és 5. §

4 Az Európai Parlament és a Tanács 2008/95/EK irányelve (2008. október 22.) a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről (kodifikált változat).

5 BH 1998. 478. „Máltai KESERŰ”.

6 *Vt.*, 8. § a) pont

7 *Vt.*, 33. § (1) bek. a) pont

ügyész, mint absztrakt közjogi jogalany,⁸ egyes kizáró okoknál akkor is kérheti, ha maga az eljárásban nem volt ügyfél,⁹ így például a fogyasztók megtévesztése esetén. Ezen kívül természetesen az ügyész is megindíthatja azokat a közérdekű védjegyeljárásokat, amelyeket bárki kezdeményezhet (*actio popularis*).¹⁰

A jelen tanulmányban az egyik feltétlen kizáró okot vesszük szemügyre; amikor a megjelölés azért nem részesülhet védjegyoltalomban, mert „az áru, illetve a szolgáltatás fajtája, minősége, földrajzi származása vagy egyéb tulajdonsága tekintetében alkalmas a fogyasztók megtévesztésére.”¹¹

3. A fogyasztók megtévesztésére alkalmas megjelölések

A Vt. preambuluma szerint a törvény egyik *célja* a megkülönböztetésre alkalmas árujelzők védjegyoltalmával „a fogyasztók tájékozódásának elősegítése”. A védjegyek eme alapvető feladatával nyilván nem fér össze, ha a védjegy a fogyasztókat nemcsak hogy nem orientálja, hanem még félre is vezeti. Ennek megfelelően a magyar védjegyjogban a kezdetektől fogva ki vannak zárva az olyan megjelölések, amelyek „a tényleges üzleti viszonyoknak vagy a valóságnak meg nem felelő és a fogyasztóközönségnek tévedésbe ejtésére alkalmas feliratokat vagy adatokat tartalmaznak”,¹² illetve a „megtévesztésre alkalmas” megjelölés, amely „félrevezetheti a vásárlókat”.¹³ Az Irányelv EU tagállamokra kötelező rendelkezése is előírja az olyan megjelölés védjegyoltalomból való kizárását, amely alkalmas a fogyasztók (az Irányelvben angolul: „public”) megtévesztésére, például az áru vagy szolgáltatás fajtája, minősége vagy földrajzi származása tekintetében.¹⁴

Ennél a kizáró oknál nem tényleges megtévesztésről van szó, hanem a *megtévesztés lehetőségének* valós fennállásáról. A kizártságot *hipotetikus* használat alapján kell meghatározni, ha a megjelölést a jogosult a bejelentés napján, illetve – ha van ennél korábbi elsőbbsége – az elsőbbség időpontjában a megadott áruk, illetve szolgáltatások tekintetében használta volna, és az a releváns fogyasztók legalább egy nem elhanyagolható részét megtévesztette volna, fennáll a fogyasztók megtévesztésére való alkalmasság.

Az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: *EU Bírósága*) előzetes döntéshozatali eljárásban hozott ítéle-

tében az Irányelv 3. cikke (1) bekezdésének g) pontját és 12. cikke (2) bekezdésének b) pontját akként értelmezte, hogy a megjelölés akkor alkalmas a fogyasztók megtévesztésére, ha a *tényleges* megtévesztés esete áll fenn, vagy elegendően komoly annak *veszélye*, hogy a fogyasztókat a megjelölés meg fogja tévesztetni.¹⁵

A fogyasztók megtévesztésére való alkalmasságnak a Vt. 3. § (1) bekezdésének b) pontja szerint az áru, illetve a szolgáltatás fajtája, minősége, földrajzi származása vagy egyéb tulajdonsága tekintetében kell fennállnia. Ez a meghatározás *szűkebb* az Irányelv fenti meghatározásánál, mivel az utóbbi a „például” kifejezés folytán teljesen általánosan zárja ki a védjegyoltalomból a fogyasztók megtévesztésére alkalmas megjelöléseket. A magyar joggyakorlat ezt a kizáró okot adott esetben az Irányelvnek megfelelően *tágabban* értelmezi. Utalunk alább a 6.4. pontban ismertetett jogesetekre.

Eme kizáró ok a „vagy egyéb tulajdonsága” kitétel miatt vonatkozhat az áru, illetve szolgáltatás *bármely tulajdonságára* (fajta, jelleg, anyag, szín, súly, minőség, mennyiség, érték, rendeltetés, előállítási vagy teljesítési jellemző), amely tulajdonság a fogyasztók számára *releváns információt* ad az árurol, illetve szolgáltatásról.

4. A fogyasztók megtévesztése és a korábbi védjeggyel való összetéveszthetőség viszonya

A fogyasztók megtévesztése általában nem abban van, hogy az áru, illetve szolgáltatás kitől ered, azaz ki gyártja, forgalmazza az árut, illetve nyújtja a szolgáltatást. Ha a megjelölés az eredet tekintetében azért lehet „megtévesztő”, mert az más korábbi védjeggyel, megjelöléssel vagy nevével *összetéveszthető*, az a viszonylagos kizáró okok (Vt. 4–6. §) alapján van kizárva a védjegyoltalomból. Ekként tárgyalta a kérdést az 1890. évi II. törvénycikk hatálya alatt *Beck Salamon* is.¹⁶

Egy védjegybejelentést korábbi védjegyek miatt elutasító döntésben,¹⁷ melyet az 1969. évi védjegy törvény hatálya alatt hoztak, a Legfelsőbb Bíróság a megjelölést ezért tartotta kizártnak a védjegyoltalomból, mert alkalmas volt a vásárlók megtévesztésére, jölle-

8 Kúria 2/2012. sz. KMPJE jogegységi határozata.

9 Vt., 77. § (5) bek.

10 Észrevétel benyújtása védjegybejelentési ügyben (Vt. 58. §), törlési eljárás (Vt. 72. §) és megszűnés megállapítása iránti eljárás (Vt. 75. §).

11 Vt., 3. § (1) bek. b) pont.

12 1890. évi II. törvénycikk a védjegyek oltalmáról, 3. § 4. pont.

13 1969. évi IX. törvény a védjegyről, 3. § (1) bek. a) pont; 2/1970. (VII. 1.) OMF-BIM sz. együttes rendelet a védjegyekről szóló 1969. évi IX. törvény végrehajtásáról, 2. § (1) bek.

14 Irányelv, 3. cikk (1) bek. g) pont.

15 Az EU Bíróságának ítélete a C-87/97 sz. Consorzio per la Tutela del Formaggio Gorgonzola kontra Käserei Champignon Hofmeister GmbH & Co. KG, Eduard Bracharz GmbH ügyben, 41. bek.

16 *Beck Salamon*: Magyar védjegyjog. A „Polgári jog könyvtára” 19. füzet. Budapest–Karcag, A szerző kiadása, Kertész József nyomdája, 1934. 37.

17 BH 1976. 18. „CAVALLINO”.

het a megjelölésben magában, sem az árujegyzékhez való viszonyában semmi megtévesztő nem volt. A döntés véleményünk szerint helyes volt, de nem a megtévesztő jelleg miatt, hanem azért, mert a bejelentett megjelölés hasonló áruk tekintetében a hivatalból felhívott korábbi védjegyekhez az összetéveszthetőségig hasonlított. Legjobb tudomásunk szerint a joggyakorlat nem követte eme döntés indokolását.

A Vt.-ben a fogyasztók megtévesztésére való alkalmasság és más korábbi védjegyével való összetéveszthetőség egymástól *eltérő kizárási jogalpok*, amelyek nézetünk szerint adott tényállás mellett nem felcserélhetők, illetve párhuzamosan általában nem alkalmazhatók. Ezt az is mutatja, hogy míg egy védjegy törlését bárki kérheti a fogyasztók megtévesztése jogalapján (*actio popularis*), addig egy korábbi védjegyvel való összetéveszthetőség jogalapján a törlést csak a korábbi védjegy *jogosultja* kérheti.¹⁸ Hasonló módon elválík egymástól védjegybejelentések esetén a fogyasztók megtévesztésére alapozott, ügyféli státuszt nem eredményező *észrevétel*, és az összetéveszthetőségen alapuló *felszólalás*,¹⁹ amely ügyféli státusszal jár. Ha az összetéveszthetőség egyben a fogyasztók megtévesztésének is minősülhetne, eme eljárásjogi rendelkezéseknek semmi értelmük sem lenne.

A két jogalap párhuzamos alkalmazása akkor lehetséges, ha van *többlet tényállási elem*. Például egy összetett megjelölés domináns eleme azonos áruk mellett az összetéveszthetőség hasonló egy korábbi védjegyhez, és a megjelölés emellett tartalmaz olyan elemet, pl. a leíró jellegű „száraztészta” feliratot, amellyel elmentetben az árujegyzékben eltérő vagy szélesebb körű áruk, pl. „kávé”, illetve „lisztartalmú ételek” vannak megadva.

5. A „fogyasztók” védjegyjogi fogalma

A jogalap tényállása tartalmazza a „fogyasztók” kifejezést, mégpedig fontos szerepben: az ő megtévesztésükre alkalmas megjelölés nem részesülhet védjegyoltalomban. Ugyanezen „fogyasztók” tekintetében fennálló összetéveszthetőség esetében van a megjelölés egy korábbi védjegy miatt kizárva a védjegyoltal-

omból, illetve valósul meg a korábbi védjegy bitorlása.²⁰ A „fogyasztók” fogalom tehát a Vt. egyik *kulcsfogalmát* képezi, ennek ellenére a Vt.-ben nincsen meghatározva. Nem található definíció az Irányelvben sem.

A *fogyasztók* azok a természetes vagy jogi személyek, akik vagy amelyek olyan áruféleséget szoktak megvásárolni, beszerezni, amely a szóban forgó árujegyzékben szerepel, illetve olyan szolgáltatást szoktak igénybe venni. A korábbi védjegy jogszabályokban a fogyasztókra a „fogyasztóközönség” kifejezést, az átlagos fogyasztóra a „közönséges vevő” kifejezést,²¹ illetve a „vásárlók” kifejezést²² használták. A joggyakorlatban használatos a „vásárlóközönség” kifejezés is.

A fogyasztók védjegyjogi fogalma *nem azonos* a fogyasztóvédelmi jogszabályok és a jelenleg hatályos Polgári Törvénykönyv²³ (a továbbiakban: *Ptk.*), illetve az új Polgári Törvénykönyv²⁴ (a továbbiakban: *2013. évi Ptk.*) fogyasztójának többszámával. Ez a fogyasztó az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységi körén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy, azaz a *végfogyasztó magánszemély*.²⁵

A Vt.-ben nincsen korlátozás az áru, illetve szolgáltatás fajtája tekintetében, a védjegyjog elvben bármiféle áru és szolgáltatás megkülönböztetésére alkalmas megjelölés oltalmát biztosítja.²⁶ Ezek között vannak olyanok, pl. tisztítószerek, ruházati cikkek, tejtermékek, szépségápolás, amelyek fogyasztói általában végfogyasztó magánszemélyek, de jócskán vannak olyanok is, pl. ipari vegyi termékek, radarkészülékek, atomreaktorok, hűtőtornyok, repülőgépek, piackutatás, könyvvizsgálat, amelyek fogyasztói általában vagy kizárólag gazdálkodó szervek vagy közületek.

A fogyasztókat a védjegyjogban a *fiktív* (hipotetikus) *átlagos fogyasztó* („*average consumer*”) reprezentálja, hasonlóan a jogban másutt is alkalmazott referencia személyekhez. Ilyen volt pl. a római jogban a gondos családapa („*diligens pater familias*”), vagy a régi magyar magánjogban a „jó gazda”. Ilyen a szabadalmi jog szakembere,²⁷ a használati mintaoltalmi jog mesterségben járatos személye,²⁸ a formatervezési mintaoltalmi jog tájékozott használója.²⁹

A megtéveszthetőséget az árujegyzék alapján meghatározott *releváns fogyasztói kör* átlagos fogyasztójá-

18 Vt., 72. § (1) bek., illetve 72. § (2) bek.

19 Vt., 58. §., illetve 61/B. §.

20 Vt., 4. § (1) bek. b) pont, illetve Vt. 12. § (2) bek. b) pont és 27. § (1) bek.

21 1890. évi II. törvénycikk, 3. § 4. pont és 25. §.

22 2/1970. (VII. 1.) OMF-IM sz. együttes rendelet, 2. § (2) bek.

23 1959. évi IV. törvény a Polgári Törvénykönyvről.

24 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről.

25 1997. évi CLV. törvény a fogyasztóvédelemről, 2. § a) pont; 2008. évi XLVII. törvény a fogyasztókkal szemben tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról, 2. § a) pont; Ptk., 685. § d) pont; 2013. évi Ptk., 8:1. § (1) bek. 3. pont. Megjegyezzük, hogy a Vt. egy helyen, a 27. § (6) bekezdésében a védjegybitorlásnál ilyen értelemben használja az egyszámú „fogyasztó” kifejezést: „Az ellenkező bizonyításáig nem minősülnek kereskedelmi mértékűnek a fogyasztó által jóhiszeműen végzett cselekmények.”

26 Vt., 1. § (1) bek.

27 1995. évi XXXIII. törvény, 4. § (1) bek.

28 1991. évi XXXVIII. törvény, 3. § (1) bek.

29 2001. évi XLVIII. törvény, 3. § (1) bek.

nak helyzetébe belehelyezkedve, az ő feltételezett észlelése alapján kell megítélni. Ugyanez áll az összetevethetőségre és a többi kizáró okokra is, a releváns fogyasztói kör átlagos fogyasztója adott megjelölés és árujegyzék tekintetében *egységes fogalom*.

6. A megtévesztés típusai

A fogyasztók megtévesztésének különféle típusait az SZTNH, illetve a korábbi Magyar Szabadalmi Hivatal (a továbbiakban: *MSZH*) és Országos Találmányi Hivatal (a továbbiakban: *OTH*), valamint a hivatali határozat ellen benyújtott megváltoztatási kérelem alapján nemperes eljárásban első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék, korábban Fővárosi Bíróság, másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla, valamint felülvizsgálati eljárásban eljáró Kúria, korábban Legfelsőbb Bíróság joggyakorlata alapján fogjuk tárgyalni. Az SZTNH joggyakorlatáról ismertetést nyújt az „A védjegy ügyintézés módszertana” c. hivatali elektronikus kiadvány.³⁰

Adott esetben hivatkozunk az EU Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásban hozott ítéleteire, amelyek értelmezései a magyar védjegyhatóságokra is kötelezőek. Az árujegyzék tekintetében megadott osztályok a Nizzai Megállapodás szerinti nemzetközi osztályozásnak³¹ felelnek meg, amely a magyar védjegyjogban is alkalmazásra kerül.³²

6.1. Megtévesztés az áru, illetve szolgáltatás fajtája tekintetében

Az áru fajtája tekintetében megtévesztő az olyan megjelölés, amely konkrétan utal valamely *áru fajtára*, és az árujegyzékben *nem ilyen áruk* vagy *nem csak ilyen áruk* szerepelnek. Ugyanez érvényes a szolgáltatásokra is. Már az 1890. évi II. törvénycikk hatálya alatt kifogásoltak egy olyan védjegybejelentést, ahol a védjegyben a „Turul-szappan” kitétel volt feltüntetve, és a bejelentett áruk között nemcsak szappan szerepelt. Ezért volt a „[v]édjegy tulajdonos az árujegyzéknek kizárólag szappanárúkra leendő korlátozására felhívandó.”³³

Az újabb időkben a SOCOLATE szövmegjelölés meg-

tévesztőnek bizonyult a 29. osztályba tartozó étkezési olajfélések, vaj és étkezési zsírok vonatkozásában,³⁴ a „Chocolate” közönségestől eltérő írásmódú szó viszont 190013 számon lajstromozásra került a 9. osztályba tartozó hordozható távközlési eszközökre, mivel eme árukra a szót fantáziakifejezésnek tekintették. Védjegyoltalom alatt áll 131224 lajstromszámon az „alma” jelentésű APPLE megjelölés a 9. osztályba tartozó számítógépekre és egyéb árukra (jelenleg a legértékesebbnek tartott védjegyek közé tartozik). Egy német cég „Fa” megjelölése 122108 lajstromszámon állt védjegyoltalom alatt a 3. osztályba tartozó szappanokra.

A fenti példákban is látható, hogy valamely jelentéssel bíró *köszö* az árujegyzéktől függően vagy kizárt a védjegyoltalomból leíró jellege vagy szabadjelzés volta, illetve megtévesztő jellege miatt, vagy fantáziaszóként lajstromozható. Adott esetben a kizáró ok az árujegyzék *korlátozásával* elhárítható. A leíró jellegű megjelölések mégis lajstromozhatók, ha a használat révén megszerezték a megkülönböztető képességet.³⁵ A megtévesztő megjelölésekre ez nem áll, használat révén ezt a kizáró okot nem lehet megszüntetni. A hosszabb idő óta folytatott, tényleges megtévesztést nem okozó használat, mint ténykörülmeny figyelembe vehető a megtévesztő jelleg megítélésénél.

A TURBÓ DIÉTA SHAKE szóösszetétel a „diéta” kifejezés miatt az 5. osztály fejezetcímének megfelelő áruk tekintetében – kivéve „a diétás anyagok gyógyászati célokra” árukat – megtévesztőnek találtatott.³⁶

Nemcsak egy szó vagy felirat, hanem a megjelölés ábrája vagy alakja is lehet megtévesztő. A „Tipli Cherry likőr” feliratú színes térbeli megjelölés egy olyan rózsaszínű műanyag poharat ábrázolt, amelynek zárófedelén volt a fenti felirat, és amelynek alakja olyan volt, mint a tejföl, joghurt, illetve puding csomagolására szolgáló szokványos poharaké. A 33. osztályba tartozó „cherry likőrök” tekintetében benyújtott bejelentést az MSZH elutasította,³⁷ mivel az a fogyasztókra, különösen a *gyermek*ekre az ismert jellegzetes csomagolás miatt *megtévesztő*. Az elutasítással a Fővárosi Bíróság, a Fővárosi Ítéltábla és felülvizsgálati eljárásban a Legfelsőbb Bíróság is egyetértett.³⁸ 4:0 a gyermekek javára!

30 A védjegy ügyintézés módszertana. Első rész. II.2.4. A megtévesztésre alkalmas megjelölések. Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala. Megtalálható a következő honlapon: http://sztnh.gov.hu/vedjegy/vedj_modszeratan/index.html. (2013.07.31.)

31 A Nizzai Osztályozást („Nice Classification”, rövidítve „NCL”) időnként felülvizsgálják és módosítják. A legutóbbi nyomtatott kiadás a Nizzai Megállapodás szerint nemzetközi osztályozás 10. kiadása. Geneva, World Intellectual Property Organization, 2011. A 2013-as elektronikus változat [„NCL (10–2013)”, amely 2013. január 1-től hatályos, megtalálható a következő honlapon: <http://web2.wipo.int/nicepub/edition-20130101/>. (2013.07.31.)

32 Vt., 52. § (3) bek.

33 Kereskedelemügyi Miniszter, 600/1904. sz. Ismertette *Szász János*: Védjegyjogi döntvénytár. I. kötet. Budapest, Athenaeum Irodalmi és Nyomdai R.-társulat, 1911. 500. jogeset, 252.

34 Fővárosi Bíróság 1.Pk.20.962/2006/3.

35 Vt., 2. § (3) bek.

36 Fővárosi Bíróság 1.Pk.25.121/2010/3.

37 MSZH M0800936/3.

38 Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.22.157/2009/3.

6.2. Megtévesztés a földrajzi származás tekintetében

Ilyen tekintetben megtévesztő lehet maga a földrajzi név vagy olyan más megjelölés, amelynek alapján a fogyasztók valamely földrajzi helyre asszociálnak.

6.2.1. Földrajzi nevek

a) Korábbi joggyakorlat

Az 1890. évi és az 1969. évi védjegy törvény hatálya alatt a joggyakorlat meglehetősen szigorú volt; ha a megjelölés bármilyen földrajzi nevet (ország, tartomány, megye, város, helység, tájegység, hegy, folyó, tó, tenger, stb.) tartalmazott és a bejelentő lakhelye, illetve székhelye ettől eltért, a megjelölést általában megtévesztőnek minősítették. Ez a joggyakorlat tükröződik az elutasított WINFIELD,³⁹ OLD HEIDELBERG,⁴⁰ NORGE,⁴¹ HELLAS⁴² és MONTANA⁴³ jogesetekben.

Fantáziakifejezésnek tekintették az olyan ismert földrajzi megnevezéseket, ahol az adott áruk, illetve szolgáltatások tekintetében a fogyasztók egyáltalán nem gondolhattak arra, hogy a földrajzi megnevezés a származási helyet jelölne meg. Például a közismert „Montblanc” védjegy egy német cég javára 318764 nemzetközi lajstromszámon 1925 óta védjegytalalom alatt áll a 16. osztályba tartozó írószerekre, a LUXOR megjelölést 118632 számon lajstromozták a 9. osztályba tartozó villamos, optikai, elektronikus és egyéb készülékekre, valamint eszközökre egy svéd cég javára,⁴⁴ és az ANDOK megjelölés 1978-ban 120332 számon lajstromozásra került egy Amerikai Egyesült Államok-beli cég javára a 4. osztályba tartozó olajtermékek tekintetében.

A magyar fogyasztók előtt teljesen ismeretlen földrajzi nevek is lajstromozhatók voltak. A NOKIA megjelölés 126401 lajstromszámon 1987 óta védjegytalalom alatt áll a 9. és 25. osztályba tartozó áruk tekintetében, jöllehet Nokia nemcsak a mobiltelefonos óriáscég neve, hanem 1938-tól egy finn kisvárosé is. A „Chama” megjelölés a 4. osztályba tartozó olajtermékek tekintetében egy angol cég javára lajstromozásra került, mert a Ghánában és Bangladesben lévő ilyen nevű városokat és a Venezuelában lévő folyót a magyar fogyasztók nem ismerték.⁴⁵

Még az 1969. évi védjegy törvény hatálya alatt elismerték a „Togo” megjelölés⁴⁶ és a „Samoa” megjelö-

lés⁴⁷ védjegytalalmát a 30. osztályba tartozó fagyaltok, egyéb cukrásztermékek és pékáruk tekintetében egy német cég javára. Érdekes, hogy egyik ügyben sem merült fel, hogy Togo és Samoa akkor már független államok voltak, és megnevezésük emiatt az 1969. évi IX. törvény 3. §-ának (2) bekezdése alapján minden áru és szolgáltatás tekintetében ki volt zárva a védjegytalomból.

A földrajzi származás tekintetében fennálló megtévesztő jellegre vonatkozó hivatali kifogás adott esetben elhárítható volt az *árujegyzék korlátozásával*, amelynél megadták, hogy az áruk a megjelölés szerinti földrajzi területről származnak, illetve azzal kapcsolatosak. Egy angol jogosult javára 1982-ben 123146 számon lajstromozták a DALLAS szóvédjegyet az „Amerikai Egyesült Államokból származó cigaretták és dohánytermékek” tekintetében.

b) Újabb joggyakorlat

Az 1997. évi védjegy törvény hatálya alatt fokozatosan kialakult védjegyjogi gyakorlat *realisztikusabban* közelíti meg a megtévesztő jelleget. A földrajzi nevet – ha az nem lajstromozott földrajzi árujelző – csak akkor tekinti megtévesztőnek, ha a releváns fogyasztók tudatában a kérdéses áruval, illetve szolgáltatással kapcsolatban az adott földrajzi helyhez valamilyen *pozitív értékítélet*, elvárás kapcsolódik,⁴⁸ és a megjelölés bejelentőjének nincsen köze ahhoz a földrajzi helyhez. A joggyakorlat változásának az is oka volt, hogy megváltoztak a gyártási körülmények, a termelés világméretben nemzetközivé vált. Gyakran előfordul, hogy a védjegy jogosult a védjeggyel ellátott terméket nem a székhelye szerinti országban, hanem egy másik országban gyártja vagy gyártatja. A védjegynek ezért – különösen ipari termékek esetén – egyre kevésbé van és lehet az áru földrajzi származását jelző funkciója. Erre szolgálnak a földrajzi árujelzők és a származásjelzések.

Egy *történelmi földrajzi név*nél (pl. Arrabona, Fünfkirchen) akkor jöhet egyáltalán szóba a megtévesztő jelleg, ha a név még él a köztudatban, azt a releváns fogyasztói kör jelentős része ismeri.

Megtagadták a magyarországi oltalmat egy olasz cég 30. osztályba tartozó áruk tekintetében a BROOKLYN LONG TASTE szóösszetételre vonatkozó nemzetközi lajstromozásától.⁴⁹ Néhány évvel később, 1998-ban ugyanezen olasz cég 639318 és 639453 lajst-

39 Legfelsőbb Bíróság Pkf.III.21.047/1971/5. Ismertette dr. Bogdán Sándor, Újítók Lapja. 1972. 4. sz. 31.

40 Fővárosi Bíróság 3.Pk.23.621/1971.

41 Fővárosi Bíróság 26.Pk.27.160/1972.

42 OTH 2253/688/1975.

43 Fővárosi Bíróság 3.Pk.28.130/1991/2.

44 Fővárosi Bíróság 3.Pk.25.377/1975/4.

45 Fővárosi Bíróság 27.Pk.25.938/1973.

46 Fővárosi Bíróság 3.Pk.22.368/1994/4.

47 Fővárosi Bíróság 3.Pk.20.611/1994/4.

48 Az EU Bíróságának ítélete a C-108/97. és C-109/97. sz. Windsurfing Chiemsee Produktions- und Vertriebs GmbH kontra Boots- und Segelzubehör Walter Huber és Windsurfing Chiemsee Produktions- und Vertriebs GmbH kontra Attenberger egyesített ügyben.

49 Fővárosi Bíróság 3.Pk.24.667/1992.

romszámú nemzetközi védjegyeinek – melyek a BROOKLYN LONG LASTING TASTE feliratot tartalmazták és ugyancsak a 30. osztályba tartozó árukra voltak lajstromozva – magyarországi oltalmát ideiglenes oltalommegtagadás után az MSZH mégis elismerte.

Elutasították egy angol cég által a 25. osztályba tartozó „ruházati cikkek, lábbelik, fejrevalók” áruk tekintetében benyújtott AMERICANWEAR szömegjelölésre vonatkozó bejelentést egyrészt a megjelölés leíró jellege („amerikai viselet”) miatt, másrészt azért, mert a földrajzi származás tekintetében alkalmas a vásárlók megtévesztésére.⁵⁰

Elutasításra került egy egyiptomi bejelentő 34. osztályba tartozó nyers és feldolgozott dohány tekintetében benyújtott, a HOLLYWOOD szót is tartalmazó színes ábrás megjelölésre vonatkozó bejelentése.⁵¹ Vannak azonban olyan későbbi bejelentési nappal lajstromozott védjegyek, amelyekben ugyancsak előfordul a „Hollywood” kifejezés, jóllehet egyik védjegyjogosult sem Amerikai Egyesült Államok-beli illetőségű. Ilyenek pl. az 1998-ban lajstromozott 151347 és 153752 számú ábrás védjegyek, valamint a 2000-ben lajstromozott 159480 számú szóösszetétel védjegy.

A „HUNGARO Didact” megjelölés egy külföldi cég számára a 42. osztályba tartozó „vásárok és kiállítások tervezése, szervezése és kivitelezése, kongresszusok, ülések, előadások és szemináriumok tervezése, szervezése és kivitelezése” szolgáltatásokra nem volt lajstromozható, mivel az a „hungaro” kifejezés miatt megtévesztésre alkalmas.⁵²

Egy amerikai bejelentő javára lajstromozták a FACE STOCKHOLM szóösszetételt a 3. osztályba sorolt szappanok, illatszerek, esszenciaolajok, kozmetikai cikkek és fogkrémek tekintetében,⁵³ elismerték egy francia cég nemzetközi védjegyének magyarországi oltalmát a VICTORIA STATION szóösszetételre a 16. és 18. osztályba tartozó áruk tekintetében,⁵⁴ egy francia cég GIBRALTAR védjegyének oltalmát a 25. osztályba tartozó „ruházati cikkek, lábbelik (nem ortopédiai) és fejfedők” árukra,⁵⁵ és egy spanyol cég védjegyoltalmát az INDIO AMERICANO feliratot és indiánfejet ábrázoló megjelölésre a 31. osztályba tartozó friss gyümölcsökre.⁵⁶

A védjegyjogi gyakorlatot 2004 óta befolyásolta az EU Bíróságának joggyakorlata is, amely szerint az Irányelv 3. cikk (1) bek. g) pontjának alkalmazásában akkor alkalmas a megjelölés a fogyasztók megtévesztésére, ha tényleges megtévesztés van, vagy fennáll a fogyasztók megtévesztésének kellően komoly veszélye.⁵⁷ Ehhez még az is járul, hogy az EU Bíróságának ítélkezési gyakorlata szerint az Irányelv alkalmazásánál az *átlagos fogyasztó* („average consumer”) szokásosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő, azaz nem oly könnyen megtéveszthető.⁵⁸

A Fővárosi Bíróság megváltoztatási kérelem alapján egy magyar bejelentő javára elrendelte a 11. és 35. osztályba tartozó áruk és szolgáltatások tekintetében a KORCSULA, a RAGUZA és az ISZTRIA megjelölések lajstromozását.⁵⁹

A COLUMBIA szömegjelölés 142046 számon lajstromozásra került a 22. és 25. osztályba tartozó árukra és 172745 számon a 9., 14. és 18. osztályba tartozó árukra egy Amerika Egyesült Államok-beli cég javára, melynek székhelye az Oregon Államban lévő, a Columbia folyó mentén fekvő Portlandben van.

A védjegyek ellen törlési eljárást indítottak azon a jogságon, hogy azok az áruk földrajzi származása tekintetében megtévesztésre alkalmasak, mivel egyrészt a védjegyekkel ellátott árukat nem a jogosult székhely szerinti Amerikai Egyesült Államokban, hanem Sri Lankán, illetve Kínában gyártották, másrészt azért, mert a Britannica Hungarica Világenciklopédia szerint 10 földrajzi helynek van Columbia neve, többek között a dél-amerikai Kolumbia államnak, ezért a fogyasztók az áruk származása tekintetében tévedésben lehetnek. Az MSZH mindkét esetben elutasította a törlési kérelmet, a megváltoztatási kérelmeket mind a Fővárosi Bíróság, mind a Fővárosi Ítéltábla elutasította.⁶⁰

Ehhez hasonló döntés született egy másik törlési eljárásban, ahol a KECSKEMÉTI feliratú színes ábrás védjegyet nem törölték, mivel az nem vált attól megtévesztővé, hogy jogosultja átruházás folytán egy külföldi cég lett, és a védjeggyel megjelölt árukat részben már nem Kecskeméten gyártották.⁶¹ Ez a döntés összhangban van az EU Bíróságának fentebb hivatkozott előzetes döntésével, amely szerint önmagában a véd-

50 BH 1992. 310.

51 Fővárosi Bíróság 3.Pk.26.693/1998/3.

52 EBH 1999. 21. = BH 1998. 14.

53 Fővárosi Bíróság 3.Pk.23.489/1999/4.

54 Fővárosi Bíróság 3.Pk.24.387/1999/5.

55 Fővárosi Bíróság 3.Pk.20.853/2000.

56 Fővárosi Bíróság 1.Pk.24.332/2001/3.

57 A 15. jegyzetben hivatkozott ítéletet megerősítette az EU Bíróságának ítélete a C-259/04. sz. Elizabeth Florence Emanuel kontra Continental Shelf 128 Ltd ügyben, 47. bek.

58 Az EU Bíróságának ítéletei a C-210/96. sz. Gut Springenheide GmbH kontra Oberkreisdirektor des Kreises Steinfurt – AMT für Lebensmittelüberwachung ügyben, 31. bek. és a C-342/97. sz. Lloyd Schuhfabrik Meyer & Co GmbH kontra Klijsen Handel BV ügyben, 26. bek.

59 Fővárosi Bíróság 1.Pk.29.812/2004/5.; 1.Pk.29.803/2004/5.; 1.Pk.29.801/2004/5.

60 Fővárosi Ítéltábla 8.Pkf.25.756/2005/3. és Fővárosi Ítéltábla 8.Pkf.25.464/2005/3.

61 Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.20.602/2007/4.

jegyre vonatkozó jogosultság átruházása nem eredményezi a fogyasztók megtévesztését még akkor sem, ha védjegy valamely természetes személy nevének felel meg, aki korábban hozzájárult nevének védjegyként való használatához.⁶²

Jóllehet a COLUMBIA és a KECSKEMÉTI döntések törlési ügyekben születtek, úgy véljük azok védjegybejelentések esetén is iránymutatók lehetnek annak megítélésénél, hogy a megjelölésben szereplő földrajzi hely és a bejelentő lakhelye, illetve székhelye közötti eltérésnél fennáll-e a fogyasztók megtévesztése.

Lajstromozásra került az MSZH által észrevétel alapján történt elutasítás elleni jogorvoslati eljárásban egy magyar jogosult javára a PANNÓNIA szómegjelölés a 29. osztályba tartozó sajt és tejtermékek árukra.⁶³

Elutasították egy angol, majd ciprusi jogosult 18. és 25. osztályba tartozó árukra kiterjedő, PME LEGEND AMERICAN CLASSIC feliratú ábrás megjelölésre vonatkozó nemzetközi védjegyének magyarországi oltalmát,⁶⁴ és egy luxemburgi cég MOSKOVS-KAYA feliratú, a 32. és 33. osztály tekintetében bejelentett színes ábrás megjelölésre vonatkozó védjegybejelentését a felirat „moszkvai” jelentése miatt.⁶⁵

Egy német bejelentő „MARK ADAM new york” feliratú ábrás nemzetközi védjegyének, amely a 14., 18. és 25. osztályba tartozó árukra vonatkozott, magyarországi oltalmát elismerték a „valamennyi áru New York Államból (Amerikai Egyesült Államok) származik” toldattal történt korlátozással, amelyet a Fővárosi Ítéltábla előtti fellebbezési eljárásban jelentettek be és igazoltak.⁶⁶ Ugyancsak elismerték a VIRGINIA megjelölésre a 29–33. osztályok tekintetében lajstromozott nemzetközi védjegy magyarországi oltalmát egy olasz cég javára, amelynek cégnevében szerepelt a „Virginia” női név.⁶⁷ Feltehetően más lett volna a döntés, ha a bejelentő a 34. osztályba tartozó dohánytermékre kért volna védjegyoltalmat, erről ugyanis híres az Amerikai Egyesült Államok-beli Virginia Állam.

6.2.2. Országnevek

Földrajzi nevek az országnevek is, ezeknek azonban nemcsak földrajzi, hanem politikai jelentésük is van. Az 1969. évi védjegy törvény kizárta a védjegyoltalom-

ból az országneveket és azok rövidítését.⁶⁸ Ennek hatálya alatt az OTH ideiglenes oltalommegtagadó határozatot⁶⁹ adott ki egy olasz jogosult AND szóra vonatkozó, a 18., 25. és 35. osztályok tekintetében lajstromozott nemzetközi védjegye ügyében az Andorrai Hercegség Kormánya által benyújtott észrevételre, mivel az AND megjelölés megegyezett az Andorrai Hercegség betűjelével, és ezért országnév rövidítésének volt tekinthető.

Az 1997. évi védjegy törvény – amint a következő jogesetből is látható – nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely az országneveket és azok rövidítését közvetlenül kizárná a védjegyoltalomból. Elutasításra került egy Egyesült Királyság-beli cég bejelentése egy ábrás megjelölésre, amely téglalap alakú színes mezőben csupán az „Iceland” feliratot tartalmazta. A bejelentés ellen, amely a 29. és 30. osztályokba tartozó különféle élelmiszerekre és a 35. osztályba tartozó szolgáltatásokra vonatkozott, észrevételt nyújtott be az Izlandi Köztársaság Külügyminisztériuma és arra hivatkozott, hogy a megjelölés egyrészt leíró, illetve megtévesztő jellege, másrészt a Párizsi Uniós Egyezmény (a továbbiakban: PUE) 6ter cikke alapján, mint állami felségjel ki van zárva a védjegyoltalomból. Az SZTNH a megjelölést az áruk és a szolgáltatások földrajzi származása tekintetében megtévesztőnek tartotta figyelemmel arra, hogy a bejelentő cég nagy-britanniai székhelyű és a megjelölés „Iceland” feliratáról a magyar fogyasztók Izlandra asszociálnak. Nem találta azonban az SZTNH alaposnak az állami felségjelek tekintetében a Vt. 3. §-a (2) bekezdésének a) pontjára való hivatkozást. A felszólaló által megjelölt, a PUE 6ter adatbázisban IS7 szám alatt szereplő izlandi felségjel egy címerből és az „Iceland” országnévből áll, ahol a címer a domináns elem. PUE 6ter cikk (1) bek. a) pontja kifejezetten nevesíti, mely jelzések állhatnak állami felségjelként oltalom alatt. E felsorolásban az országnevek nem szerepelnek, ezért azok önmagukban nem állhatnak a PUE 6ter cikkének oltalma alatt. A bejelentett ábrás megjelölés ezért nem tekinthető az IS7 számú állami felségjel címertani utánzatának.⁷⁰ Az elutasító határozat megváltoztatási kérelem hiányában jogerőre emelkedett.

Figyelemre méltó, hogy a Vt. 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja – a hivatkozott PUE 6ter cikk (1) bekez-

62 Az EU Bíróságának ítélete a C-259/04. sz. Elizabeth Florence Emanuel kontra Continental Shelf 128 Ltd ügyben, 34. bek., 46–50. bek. és válasz az 1. kérdésre.

63 Fővárosi Bíróság 1.Pk.26.585/2008/7. Ismertette *Dr. Vida Sándor*: Az Európai Bíróság gyakorlatának hatása a magyar védjegyjogra. Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle 2010. 3. sz. 83–85.

64 Fővárosi Ítéltábla 8.Pkf.26.707/2010/3 és Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.20.703/2011/3. Ismertette ábrával *Mikófalvi Gábor*, Védjegyvilág. 2011. 1. sz. 64–66.

65 Kúria Pfv.IV.20.523/2012/3.

66 Fővárosi Ítéltábla 8.Pkf.26.465/2011/3.

67 Fővárosi Bíróság 1.Pk.20.563/2011/4.

68 Az 1969. évi IX. törvény 3. §-ának (2) bekezdése szerint „[n]em részesülhet védjegyoltalomban az a megjelölés sem, amely kizárólag valamely állam, hatóság, hivatalosan elismert nemzetközi- vagy államközi szervezet megnevezéséből, rövidítéséből, zászlójából, címeréből, jelvényéből vagy ezek utánzatából áll; e jelzések azonban az illetékes szerv hozzájárulásával a védjegy elemeként felhasználhatók.”

69 OTH 601925, 1994. június 13.

70 SZTNH M0803019/13.

dése folytán – államok esetében nem vonatkozik azok nevére és a név rövidítésére, de a nemzetközi kormányközi szervezeteknél igen. A Vt. 3. § (2) bek. b) pontja is csak jelvényről, jelképről és címerről szól, ezekbe a név aligha érthető bele. Az országnevek lajstromozhatósága kérdésében a WIPO nemzetközi felmérést végzett és ennek alapján egy tanulmányt készített.⁷¹ A felmérés szerint számos államban eleve ki vannak zárva a védjegyoltalomból az ilyen bejelentések. Más államokban a leíró vagy megtévesztő jelleg, a megkülönböztető képesség hiánya, avagy egyéb okból nem lajstromozhatóak.

Úgy véljük, hogy a Vt. 5. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint az adott állam illetékes szervének felszólalása alapján a személyhez fűződő jog sérelme miatt is ki lehet zárva a védjegyoltalomból egy országnév vagy annak rövidítése. Hazánk hivatalos neve az Alaptörvény⁷² szerint Magyarország, a magyar állam *sui generis* jogi személy.⁷³ A nemzetközi jog által elismert más államok is jogi személyek. Nézetünk szerint az államokat – hasonlóan az egyéb jogi személyekhez – szintén megilleti a névviselési jog.

6.2.3. Földrajzi helyre utaló egyéb megjelölések

Az áru földrajzi származása tekintetében adott esetben megtévesztőnek minősülhet egy olyan megjelölés, amely földrajzi nevet ugyan nem tartalmaz, de a megjelölés szövege vagy ábrája valamely földrajzi helyre utal, azzal kapcsolatban van, illetve a fogyasztók arról a földrajzi névre asszociálnak.

Az 1890. évi védjegy törvény hatálya alatt a kereskedelemügyi miniszter elrendelte a ROQUEFORT SUR CHOIX feliratú, sajtokra bejegyzett ábrás védjegy törlesztését, mivel azt a védjegy tulajdonos véghlesi várában (Zólyom vármegye) készített sajt megjelölésére használták, s ezért a vevőközönség megtévesztésére alkalmas adatot tartalmazott.⁷⁴ Egy másik ügyben a kereskedelemügyi miniszter megtagadta egy német cég „Andrássy” védjegyének ceruzák megjelölésére való lajstromozását a következő figyelemre méltó indoklással: „Az Andrássy név, mint Magyarország legközelebbi múltjában nagy szerepet játszott férfiaknak neve annyira közismert, hogy valamely idegen árunak ezzel a névvel való megjelölése mindenestre alkalmas a kö-

zönségnek az áru származása tekintetében való megtévesztésére, s ezt a megtévesztést egy hasonló vezetőkénnel bíró egyénnek, de sőt magának az illető közéleti férfinak beleegyező nyilatkozata nem ellensúlyozhatja.”⁷⁵

Azért idéztük e több mint 100 éves döntést, mert világos okfejtése rámutat arra, hogy egy hozzájáruló nyilatkozat (Vt. 7. §) miért nem alkalmas a megtévesztő jelleg alapján fennálló kizáró ok [Vt. 3. § (1) bek. b) pont] elhárítására. Ezzel a jogesettel a kizáró ok tekintetében teljesen analóg az alább ismertetett 2011-es „KOSSUTH” jogeset.

Az 1969. évi védjegy törvény hatálya alatt elutasításra került egy magyar bejelentőnek a GRIGORIJ RASPUTIN feliratot és hagymakupolás építményt tartalmazó megjelölésre a 33. osztályba tartozó vodka tekintetében benyújtott bejelentése.⁷⁶

A SAISON RUSSE („orosz évszak”) francia feliratú és ezt még angolul és oroszul is tartalmazó ábrás nemzetközi védjegy francia jogosultja az MSZH által kiadott kifogásolásra a 9. osztályba tartozó hang- és képhordozókat tartalmazó árujegyzékét akként egészítette ki, hogy „valamennyi felsorolt termék orosz származású zeneszerzők vagy előadóművészek felvételével”, amely korlátozás a védjegy oltalmának magyarországi elismerését eredményezte.⁷⁷

Az 1997. évi védjegy törvény hatálya alatt megtagadták egy cseh jogosult javára a 3., 20., 43. és 44. osztályok tekintetében lajstromozott KOSSUTH feliratú ábrás nemzetközi védjegy magyarországi oltalmát a megjelölés megtévesztő jellege miatt.⁷⁸

Egy osztrák cég „Shan shi” feliratot és kínai írásjegyeket tartalmazó, a 29., 30. és 33. osztályokba tartozó áruk tekintetében lajstromozott nemzetközi védjegyének magyarországi oltalmát a földrajzi származás tekintetében fennálló megtévesztő jelleg miatt az MSZH megtagadta, majd a védjegy jogosult megváltoztatási kérelmének maga helyt adott [Vt. 46/A. § (3) bek.], és a védjegyoltalmat elismerte.⁷⁹

Megtagadták egy holland bejelentő TSAR NIKOLAJ nemzetközi védjegyének magyarországi oltalmát, amely védjegy a 29. osztályba tartozó füstölt lazac és kaviár árukra vonatkozott.⁸⁰ A Fővárosi Bíróság nem tekintette megtévesztőnek az áruk földrajzi

71 Study on the Protection of Country Names. Document prepared by the Secretariat, SCT/29/5. Geneva, World Intellectual Property Organization, 2013. március. Megtálalható a következő honlapon: http://www.wipo.int/edocs/mdocs/sct/en/sct_29/sct_29_5.pdf (2013.07.31.)

72 Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.), figyelembe véve annak első módosítását (2012. június 18.), második módosítását (2012. november 9.), harmadik módosítását (2012. december 21.) és negyedik módosítását (2013. március 25.).

73 Alaptörvény A), B) és C) cikk; Ptk., 28. § (1) bek.; 2013. évi Ptk., 3:405. § (1) bek.

74 Kereskedelemügyi Miniszter, 863/1906. sz. Ismertette ábrával a 33. jegyzetben megadott műben, 453. jogeset, 229.

75 Kereskedelemügyi Miniszter, 583/1909. sz. Ismertette a 33. jegyzetben megadott műben, 480. jogeset, 241–242. Az idézetben említett „nagy szerepet játszott férfiak” feltehetően gróf Andrássy Gyula és ifjabb gróf Andrássy Gyula politikusok. A „hasonló vezetőkénnel bíró egyén” gróf Andrássy Géza volt.

76 Fővárosi Bíróság 3.Pk.23.762/1994/3.

77 MSZH 631.247/FKL, 1997. május 29.

78 SZTNH A992504, 2011. március 28.

79 MSZH A811524/5, 2005. szeptember 21.

80 Fővárosi Bíróság 3.Pk.20.115/2006/5.

származása tekintetében egy magyar bejelentő által a 29. osztályba sorolt tej és tejtermékekre, különösen fehér krémsajtokra bejelentett SOLE ZORBA feliratú ábrás megjelölést, bár az Nikosz Kazantzakis regényhőseként ismert Zorba folytán felidézheti Görögországot.⁸¹

Hasonlóképpen nem tartotta megtévesztőnek a Fővárosi Bíróság egy magyar bejelentő MAGYAR BRYNDZA feliratú színes ábrás megjelölését a 29. osztályba tartozó „Magyarország területén előállított bryndza típusú tejtermékek, különösen bryndza típusú sajttermékek” tekintetében, mivel a „bryndza” szó nem földrajzi árujelző, hanem egy sajtfeleség neve.⁸² Ez abból is kitűnik, hogy a „Bryndza Podhalanska” eredetmegjelölés („PDO”) egy lengyel jogosult, a „Slovenská bryndza” földrajzi jelzés („PGI”) pedig egy szlovák jogosult javára van az Európai Bizottságnál sajtok tekintetében lajstromozva.⁸³

Egy Oroszországra utaló megjelölés végül is nem bizonyult megtévesztőnek. Egy svájci cég nemzetközi védjegyoltalmat szerzett a KALASCHNIKOW megjelölésre a 32., 33. és 42. osztályban, amely szó M. Ty. Kalasnyikov neves orosz haditechnikai tervezőmérnök családnevének német átírása. Az oltalmat 1996-ban Magyarországon a megtévesztő jelleg miatt elutasították. Ugyanazon bejelentő ugyanarra a szóra a 32. osztályba tartozó áruk tekintetében 2007-ben újabb nemzetközi bejelentést nyújtott be, melyet az SZTNH a megtévesztő jelleg miatt újra elutasított. Megváltoztatási kérelemre a Fővárosi Bíróság megállapította, hogy a megjelölés gépfegyverekkel kapcsolatban közismert, de ahhoz sörök és alkoholmentes italok tekintetében a fogyasztókban semmiféle pozitív értékítélet nem kapcsolódik, ezért nem áll fenn a megtévesztés veszélye.⁸⁴

Eme ügy is mutatja, hogy a védjegyjogban egy korábbi elutasító határozatnak olyan értelemben *nincsen prejudikáló hatása*, hogy ugyanazt a megjelölést ugyanazon árukra, illetve szolgáltatásokra ne lehetne újra bejelenteni. A viszonylagos kizáró okokat képező korábbi jogok – és adott esetben a feltétlen kizáró okok is – *dinamikus jellegűek*; keletkeznek, változnak, elmúlnak, mint az *élet*.

A JELZIN szómegjelölésre vodka tekintetében egy francia jogosult javára lajstromozott nemzetközi védjegy magyarországi oltalmát az SZTNH elutasította a földrajzi származás tekintetében fennálló megtévesztő jelleg miatt. A Fővárosi Törvényszék azonban úgy ítélte meg, hogy – még ha ismerik is a mai fogyasztók

néhai B. Ny. Jelcin orosz politikus nevét – a megjelölés és az orosz vodka között túl „távoli” a kapcsolat, ezért nem látta akadályát a magyarországi oltalom elismerésének.⁸⁵ „Holtakról jót, vagy semmit” – mondja a közmondás.

6.3. *Megtévesztés minőség vagy más tulajdonság tekintetében*

Megtagadták a magyarországi oltalmat a PATRONOS szómegjelölésre az 5. osztályba tartozó „gyógyszerek, gyógyhatású készítmények emberi használatra” áruk tekintetében lajstromozott nemzetközi védjegynél, mivel a megjelölés figyelembe veendő magyar jelentése valamely termék kiszerezésére, csomagolási formájára utal, és ez az adott, nem patronos kiszerezésű áruk tekintetében megtévesztő.⁸⁶

Nem eredményezi azonban a fogyasztók megtévesztését az olyan valótlan tartalmú megjelölés, pl. a 157361 lajstromszámú védjegy SZÁÁÁRNYPYAKAT AD jelmondata, vagy kétes igazságtartalmú megjelölés, pl. a 190984 lajstromszámú védjegy „Egyen halat karcsú marad” jelmondatú ábrája, melyet a fogyasztók *nem tekinthetnek* az árura, illetve szolgáltatásra vonatkozó *valós információknak*.

6.3.1. *Játékkaszinó esetek*

Az 1969. évi védjegy törvény hatálya alatt egy magyar bejelentő LAS VEGAS CASINO megjelölését a 41. osztályba tartozó „nevelés és szórakoztatás” szolgáltatásokra elutasította mind az OTH, mind a Fővárosi Bíróság a megtévesztő jelleg miatt. A Legfelsőbb Bíróság az elsőfokú bíróság végzését és az OTH határozatát hatályon kívül helyezte, és az OTH-t új eljárásra utasította. Végzésében megállapította, hogy a földrajzi utalás ebben az esetben elsősorban a szolgáltatás mibenlétére vonatkozik, és nem a játékkaszinót üzemeltető cég székhelyét jelöli, valamint, hogy „a megjelölés a szolgáltatás származását illetően sem megtévesztő ... ugyanis a kérelmező nem valamely tárgyiasult formában megjelenő árut forgalmaz, hanem szerencsejáték-szolgáltatást nyújt”.⁸⁷ Az OTH az új eljárásban a megjelölést 145595 számon lajstromozta.

A következő két figyelemre méltó jogesetben a megjelölés a *földrajzi származás* mellett a szolgáltatás *minősége* tekintetében is megtévesztőnek bizonyult. Egy magyar bejelentő a 35., 41., 42. és 43. osztályba tartozó szolgáltatások tekintetében bejelentett „Monte Carlo Elektronikus Casino” szóösszetételre és „Monte Carlo BUDAPEST” színes ábrás megjelölésre vonat-

81 Fővárosi Bíróság 3.Pk.26.782/2009/2.

82 Fővárosi Bíróság 1.Pk.21.709/2010/3.

83 Bryndza Podhalanska PL/PDO/0005/0450; Slovenská bryndza SK/PGI/0005/0427.

84 SZTNH A946603/11; Fővárosi Bíróság 1.Pk.20.409/2010/3.

85 Fővárosi Törvényszék 1.Pk.24.920/2012/3.

86 Fővárosi Ítéletábrla 8.Pkf.28.020/2010/3.

87 BH 1997. 338.

kozó védjegybejelentései ellen a CASINO DE MONTE-CARLO nemzetközi védjegy – amely Magyarországon nem állt oltalom alatt – jogosultja lépett fel védjegyének közismertsége alapján, és arra is hivatkozott, hogy a megjelölések mind a szolgáltatások földrajzi származása, mind azok minősége tekintetében megtévesztők. Az MSZH a szóösszetétel bejelentést elutasította, a döntéssel a Fővárosi Bíróság⁸⁸ és a Fővárosi Ítéltábla⁸⁹ egyetértett. A színes ábrás megjelölés is elutasításra került, a bíróságok lényegében egyező indokolással utasították el a megváltoztatási kérelmet.⁹⁰

Megemlítjük, hogy a „Monte Carlo” domináns feliratú ábrás védjegy 187578 lajstromszámon a 34. osztályba tartozó dohányárúkra lajstromozásra került egy japán cég javára, nyilván azért, mert a Monacói Hercegség nem dohánytermelésről vagy dohányiparról híres.

Érdeemes összevetni ezt a két „Monte Carlo” jogesetet a korábbi LAS VEGAS CASINO jogesettel. Míg a korábbi ügyben a megjelölés egy olyan amerikai város nevét tartalmazta, amely általában a kaszinóiról híres, az utóbbi két ügyben a megjelölés egy konkrét világhírű, mondhatni patinás kaszinóra utalt. Ennek folytán a korábbi ügyben fel lehetett tételezni, hogy az átlagos fogyasztónak általában a szerencsejátékok jutnak az eszébe, az utóbbi két ügyben azonban sokkal valószínűbb, hogy a fogyasztóban a szolgáltatásokkal kapcsolatban konkrét téves képzet alakul ki.

6.4. *Megtévesztés egyéb tekintetben*

Lehetnek olyan esetek, amikor a megjelölés valakire vagy valamire nézve megtévesztő tartalma miatt minősül megtévesztőnek, például nem a valóságnak megfelelően tünteti fel a bejelentő, illetve védjegyjogosult *alapítási évét*, avagy egy címkén a termék által elnyert *díjakat, kitüntetések*et. Ilyen esetek az 1890. évi védjegy törvény hatálya alatt is voltak.⁹¹

Egy védjegybejelentés ügyében észrevételt nyújtottak be többek között azon az alapon, hogy az ábrás megjelölés „SINCE 1900” felirata miatt megtéveszti a fogyasztókat az árujegyzékben szereplő élelmiszeripari termékek tekintetében, mert azok már nem az akkori receptúrák szerint készülnek. Az MSZH és az eljáró bíróságok megállapították, hogy a felirat nem az árujegyzékben szereplő valamely árura, hanem a meg-

jelölésben név szerint feltüntetett gazdasági társaságra vonatkozik, amelynek jogelődei nem vitatottan több mint száz éve folyamatosan működnek.⁹²

6.4.1. *A Rothschildok esete*

A *megtévesztésnek* egy ritka és tanulságos esete fordult elő a következő jogesetben. Egy védjegy törlése iránti eljárásban, amelyet Eric de Rothschild franciaországi lakos indított meg 1997. szeptember 15-én, többek között a Rothschild család nevéhez és címeréhez fűződő jogának megsértése miatt, az MSZH törölte a „Rothschild” feliratot és egy címet – amelyben oroszlán és unikornis által közrefogott, négy mezőre osztott pajzs alatt „*Concordia Integritas Industria*” jelmondat van – tartalmazó ábrás védjegyet, amely néhány osztály kivételével az összes 1–42. osztályban lajstromozva volt.⁹³ Megállapította, hogy a megjelölés alkalmas a fogyasztók megtévesztésére, mivel a védjegy ábrázolt címer és jelmondat két heraldikai szakértő szakvéleménye szerint heraldikailag azonos a báró Rothschild bankár család címerével.⁹⁴ A törlést a „jogszabályba ütközés” jogcímen is kimondták a Vt. 3. § (1) bek. a) pontjának az ügyben alkalmazandó korábbi szövege alapján, mert a védjegy ábrázolt címer folytán a megjelölés ütközött az 1947. évi IV. törvénycikk 3. § (2) bekezdésének rendelkezésébe, amely tiltja a nemesi címerek használatát.⁹⁵

A Fővárosi Bíróság – egyetértve az MSZH határozatával – végzésének indokolásában kifejtette, hogy a Rothschild név, illetve az ahhoz kapcsolt címerrajz azt a téves képzetet keltheti a fogyasztókban, hogy az árujelző a közismert történelmi Rothschild családhoz kapcsolódik. A Fővárosi Bíróság nem fogadta el védjegyjogosult előadását, amely szerint a védjegyben szereplő címer esztétikai elem, az nem jelent nemesi címer használatot. Úgy foglalt állást, hogy az 1947. évi IV. törvénycikk teljes körűen, a kereskedelmi célú használatra is kiterjedően tiltja a nemesi címerek használatát. Nem látta megállapíthatónak a névjogi sérelmet, mivel a védjegyjogosult kft. cégnevének vezérszava és tulajdonosának családi neve Rothschild, a „címerhez fűződő jog” pedig álláspontja szerint az 1947. évi IV. törvénycikk alapján nem része a személyhez fűződő jognak. A Fővárosi Bíróságnak a védjegyjogosult megváltoztatási kérelmét elutasító végzése fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett.⁹⁶

88 Fővárosi Bíróság 3.Pk.21.607/2009/3.

89 Fővárosi Ítéltábla 8.Pkf.25.011/2010/3.

90 Fővárosi Ítéltábla 8.Pkf.25.017/2010/3.

91 Nagy Sándor–Szarka István: A magyar védjegy törvények magyarázata. A magyar királyi kereskedelemügyi miniszter és a bíróságok gyakorlatának feldolgozásával. Budapest, Politzer Zsigmond és Fia, 1910. 36.

92 Fővárosi Ítéltábla 8.Pkf.25.652/2009/5. „Kecskeméti Konzervgyár Rt.”

93 MSZH M9303944/6.

94 Frederic Morton: A Rothschildok. Egy család története. Budapest, Corvina, 2002. 45–47.

95 Az egyes címek és rangok megszüntetéséről szóló 1947. évi IV. törvénycikk 3. §-ának (2) bekezdése szerint „[n]emesi előnévnek, nemesi címernek és jelvénynek, vagy a nemesi nemzetségi származásra utaló kifejezésnek (de genere...) használata tilos”.

96 Fővárosi Bíróság 1.Pk.29.759/2001/6. Azóta a Szent István körúton és a Teréz körúton működött címeres Rothschild élelmiszer-árúházak megszűntek.

Túlmenne a jelen tanulmány keretein annak taglása, hogy a Vt. 15. § (1) bek. a) pontja az adott esetben – figyelemmel arra, hogy a védjegyoltalom korlátai csak az üzleti tisztesség követelményeivel összhangban lévő használatra vonatkoznak – tényleg kizárta-e a névjogi sérelmet, és a névviselési, illetve a címerhez fűződő jog tekintetében figyelembe vétetett-e a magyar nemzetközi magánjognak a külföldi állampolgárok személyhez fűződő jogaira és névviselésére vonatkozó előírása,⁹⁷ továbbá az, hogy az 1947. évi IV. törvénycikk fenti tiltó rendelkezése alkalmazható-e ilyen tág értelemben a más általi használatra is.

A véleményünk szerint helyes törlési döntés – a Rothschild család címere utánzásának jóhiszeműséget kizáró tényállása miatt – a rosszhiszemű védjegybejelentés⁹⁸ feltétlen kizáró okon is alapulhatott volna.⁹⁹ Szóba jöhetett volna továbbá tisztességtelen piaci magatartást tiltó jogszabályba való ütközés¹⁰⁰ jogcíme is, összhangban a PUE 6quinquies (B) cikk utolsó mondatának rendelkezésével, amely szerint az Unió országai érvényteleníthetik azokat a lajstromozásokat, amelyek a PUE 10bis cikke szerint a tisztességtelen verseny tényállását valósítják meg.¹⁰¹

Mivel a megjelölés használatának jogszabályba ütközése a Vt. 3. § (1) bekezdése a) pontjának 2002. január 1-től hatályos módosított szövege szerint önmagában nem képez kizáró okot, úgy véljük, hogy egy nemesi címet vagy annak címertani utánzatát ábrázoló megjelölés ma már pusztán az 1947. évi IV. törvénycikk használati tilalma miatt nem kerülne elutasításra, illetve egy ilyen védjegy nem lenne törölhető.¹⁰²

A védjegylajstromban számos, főképp italok tekintetében lajstromozott olyan védjegy található, amely főnemesi nevet, illetve címet tartalmaz. Ezek egy részének bejelentési napja 2002. január 1-nél korábbi. Ez azt mutatja, hogy általában már akkor sem utasították el az ilyen megjelölésű bejelentéseket az 1947. évi IV. törvénycikkre hivatkozva.¹⁰³ Vannak olyan hasonló jellegű védjegyek, ahol a bejelentés napja 2002. január 1-nél későbbi.¹⁰⁴

6.4.2. Kitérő az 1947. évi IV. törvénycikk tilalmaira

Felvethető a kérdés, hogy egyáltalán szükség van-e az 1947. évi IV. törvénycikk használati tilalmainak további fenntartására. A törvénycikk egy másik rendelkezése szerint „[t]ilos olyan címzést használni, amely a jelen törvénnyel megszüntetett rangra vagy rangjelző címre (méltóságra) utal (főméltóságú, nagyméltóságú, kegyelmes, méltóságos, tekintetes, nemzetes, stb.).”¹⁰⁵ Ezt a tilalmat ma már szinte humorosnak is tekinthetjük; miért ne címezhetné valaki a barátjának írt levelét „tekintetes” megszólítással.

A tilalmak olyan történelmi helyzetben születtek, amikor a szovjet megszállás támogatásával hatalmon lévők jelszava „a múltat végképp eltörölni” volt, és ebbe Magyarország történelmi múltja is beletartozott. A magyar történelemről az akkori politika által alkotott kép jól reprezentálja az 1946-os köztársasági induló első versszaka.¹⁰⁶ Eme egyoldalú történelemszemlélet meghaladottnak tekinthető. Nézetünk szerint nincs alapos indok arra, hogy azok a személyek, akiknek felmenőjük valaha – általában nem érdemtelenül – nemesi vagy főnemesi rangot, illetve címet kapott, azt címként magánéletükben és nyilvánosan ne használhassák.

Más demokratikus berendezkedésű európai országokban, pl. Angliában, Franciaországban és Németországban nincs tiltva a nemesi előnév vagy címer használata, amihez előjogok már nem kapcsolódnak. 1990 óta egyébként hazánkban is számos esetben használnak nemesi és főnemesi címet, előnevet és címet, illetve „vitéz” címet magánélettel kapcsolatos közleményekben. Elegendő csak a lapok halálózirovarát, a gyászjelentéseket vagy az újabb utcai emléktáblákat megnézni. A védjegylajstromban található, fent említett itálvédjegyeket is feltehetően használják. Nincsen tudomásunk arról, hogy ezeket a használatokat szankcionálták volna.

6.4.3. A Gresham Palota esete

A fenti Rothschild ügyben a megjelölés megtévesztő jellege egy *híres családdal*, a következő ügyben pedig

97 1979. évi 13. törvényerejű rendelet 10. §-a és 11. §-ának (1) bekezdése szerint ezekre az ember személyes joga irányadó, amely annak az államnak a joga, amelynek állampolgára.

98 Vt., 3. § (1) bek. c) pont.

99 *Gödölle István*: Rosszhiszeműség a védjegyjogban. Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesület Közleményei. 43. sz., 2002. 119–120.

100 Az 1996. évi LVII. törvény 2. §-a, amelynek feltétel a versenytársi minőség.

101 *G.H.C. Bodenhausen*: Guide to the Application of the Paris Convention for the Protection of Industrial Property as Revised at Stockholm in 1967. Geneva, United International Bureaux for the Protection of Intellectual Property (BIRPI), 1968. 107–119.

102 *Gödölle István*: A védjegy jog átmeneti rendelkezései: célszerűség és alkotmányosság történelmi fényben. Jogtudományi Közlöny. 2005. 5. sz. 225–233.

103 Például a 160713 lajstromszámú „Gróf Károlyi” védjegy, a 173150 lajstromszámú GRÓF ESTERHÁZY védjegy, a 172805 lajstromszámú GRÓF NAGYREDEI ábrás védjegy és a 167061 lajstromszámú DOMAINE GRÓF ZICHY ábrás védjegy.

104 Például a 175900 lajstromszámú BARON BORNEMISSZA TOKAJI ábrás védjegy, a 191324 lajstromszámú „Gróf Simontsits” ábrás védjegy, a 192749 lajstromszámú GRÓF GRASSALKOVICH védjegy, a 194041 lajstromszámú „Gróf Széchenyi Pálinka” védjegy, a 196831 lajstromszámú „Baron von Twickel” védjegy, a 199241 lajstromszámú GRÓF BUTLER védjegy és a 207489 lajstromszámú BARÓ HARRUCKERN GYULAI PÁLINKAMANUFAKTURA KFT. feliratú ábrás védjegy.

105 1947. évi IV. törvénycikk, 3. § (3) bek.

106 „Elnyomás, szolgálors, / Ez volt a rend ezer évig. / Senyvedt a nép legjobb ereje. / Űriszék, dézsma, bot, / Nem látta, hajh, sose végét. / Hullt a pór, hullt a gyereke, / Dologtalané volt az ország.”

egy híres épülettel kapcsolatos, amely épület a nem kevésbé híres Thomas Gresham¹⁰⁷ nevét viseli.

Egy törlési eljárásban az MSZH az 1997-ben bejelentett GRESHAM KFT védjegy árujegyzékét a 35. osztályba tartozó „reklámozás és ügyletek” és a 42. osztályba tartozó „luxusszállodai szolgáltatások” törlesztésével korlátozta. A megjelölést lajstromoztatásra bejelentő Gresham Kft. tulajdonosa és ügyvezetője egyben ügyvezetője volt egy olyan cégnek, amely bérleti joggal rendelkezett a Budapesten lévő Gresham Palota néven ismert szecessziós épületben.¹⁰⁸ Az ingatlan bérelőinek bérleti jogviszonya 1995-ben megszűnt, és a privatizált épületben a beruházói jogokat 1998-ban megszerző rt. luxusszállodát alakított ki.¹⁰⁹ A védjegyjogosult jelentős összeg ellenében felajánlotta az rt.-nek a védjegy átruházását, illetve arra vonatkozó hasznosítási jog engedélyezését, amit utóbbi nem fogadott el. A védjegyjogosult által megindított védjegybitorlási per miatt az rt. kérelmezte a védjegy törlését. A kérelemnek az MSZH a fenti korlátozással részben helyt adott, mégpedig egyrészt a *rosszhiszemű védjegybejelentés* jogalapján, másrészt azért, mert más helyen a közismert palota nevével megegyező megjelöléssel folytatott luxusszállodai szolgáltatás a fogyasztókat *meztéveszthetné*. Az MSZH határozatával a jogorvoslati eljárásban a Fővárosi Ítéltábla mindkét jogalap tekintetében egyetértett, a felülvizsgálati kérelmet a Legfelsőbb Bíróság elutasította.¹¹⁰

6.4.4. *Katonai és politikai hírességek*

A következő jogesetnél a meztévesztő jelleg egy jelentős múltú magyar katonai intézménnyel kapcsolatos. Elutasításra került észrevétel után egy magyar kft. bejelentő „HTI Haditechnikai Intézet” megjelölésre vonatkozó védjegybejelentése, amelynek árujegyzéke a 35., 41. és 42. osztályba tartozó szolgáltatásokat tartalmazott, mivel a magyar fogyasztók a megjelölésről a

honvédséggel kapcsolatos állami intézményre gondolnak.¹¹¹

A védjegy jog néha a politika világába is elkalandozik. Egy friss ügy a történelmi nevet szerzett *lengyel társadalmi szervezettel*, a „Solidarnosc” Független Önkormányzó Szakszervezettel kapcsolatos. Egy magyar társadalmi szervezet védjegyoltalmat szerzett a különleges írásmódú „Szolidaritás” feliratot és a felirattól kinyúló zászlót tartalmazó ábrás megjelölésre a 41. osztályba tartozó szolgáltatások tekintetében.¹¹² Az ábrás megjelölés eléggé hasonlít a „Solidarnosc” Szakszervezet SOLIDARNOSC feliratú zászlós emblémájára, amelyet Jerzy Janiszewski grafikusművész tervezett, és amelynek kizárólagos használatára a „Solidarnosc” Szakszervezet jogosult.¹¹³ Az ügy folyamatban van. Védjegy jogi érdeklődéssel várjuk, mik lesznek a fejlemények, és – ha az ügy hatósági útra telődne – milyen döntés fog születni.

7. *Epilógus*

Mint láttuk, azok a megjelölések, amelyek a fogyasztókat meztéveszthetik, ki vannak zárva a védjegyoltalomból. Ha egy megjelölés azért nem lajstromozható, mert leíró jellegű, azt a jogosult attól még használhatja. A mai magyar jogban semmiféle áru tekintetében sincs olyan előírás, hogy egy megjelölés használatának feltétele lenne a védjegykénti lajstromozás.¹¹⁴ *A meztévesztő jellegű megjelölésnél más a helyzet*. Az ilyen megjelölés tényleges használatát egyrészt a fogyasztóvédelmi jogszabályok, másrészt a tisztességtelen piaci magatartást tiltó rendelkezések *tiltják és szankcionálják*. Ezért a megjelölés meztévesztő jellege miatt elutasított védjegybejelentés jogosultjának a tényleges piaci használathoz tanácsos más nem meztévesztő megjelölést választania. A jó választás aztán a lajstromozás felé is utat nyithat.

107 Sir Thomas Gresham (1519–1579) angol kereskedő, bankár és politikus, aki 1565-ben megalapította a londoni tőzsdét (Royal Exchange). Az épületet 1907-ben az angol The Gresham Life Assurance Society biztosítótársaság építtette Quittner Zsigmond és Vágó József tervei szerint.

108 *Mányai Csaba–Szelke László: A Gresham világa.* Budapest, Heti Válasz Kiadó, 2003.

109 Four Seasons Hotel Gresham Palace Budapest.

110 BH+ 2008.6.267. Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.22.255/2006/4.

111 Fővárosi Ítéltábla 8.Pkf.25.814/2012/3.

112 207982 lajstromszámú védjegy.

113 Pert fontolgat az embléma alkotója. Magyar Nemzet. 2013. július 27. 2.

114 A régi jogban volt ilyen. Az 1890. évi II. törvénycikk 6. §-ának felhatalmazása alapján lett kibocsátva a kereskedelmiügyi miniszter 34.973/1895. sz. rendelete a kaszák, sarlók és szalmavágóknak kötelezőleg védjeggyel leendő megjelölése tárgyában. Ismertette a 33. jegyzetben megadott műben, 287–289.